

Uniwersytet
Ekonomiczny
we Wrocławiu

Sylabus przedmiotu: **Controlling**

Specjalność: Wszystkie specjalności
Data wydruku: 23.01.2016
Dla rocznika: 2015/2016
Kierunek: Zarządzanie i inżynieria produkcji
Wydział: Inżynieryjno-Ekonomiczny

Opis przedmiotu

Przedmiot obejmuje podstawowe zagadnienia z zakresu celów, funkcji, zadań, organizacji i narzędzi controllingu, jako koncepcji wspomagającej zarządzanie przedsiębiorstwem. W ramach zajęć komputerowych główny nacisk położono na zagadnienie budżetowania operacyjnego oraz raportowania zarządczego z wykorzystaniem narzędzi i funkcji arkusza kalkulacyjnego MS Excel.

Dane podstawowe

Nazwa angielska:	Controlling
Kod przedmiotu:	
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Autor:	Krzysztof Nowosielski
Poziom studiów:	2
Semestr:	III
Forma studiów:	Stacjonarne / Niestacjonarne
Słowa kluczowe:	budżetowanie, ośrodki odpowiedzialności, kontrola stopnia wykonania budżetów, analiza odchyleń, raporty zarządcze, arkusz kalkulacyjny

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Punkty ECTS
Wykłady	15/7	III/III	2.0/2.0
Ćwiczenia	0/0	-/-	
Laboratoria	15/8	III/III	
Seminarium	0/0	-/-	
Inne	0/0	-/-	

Forma zaliczenia:	Zal
-------------------	-----

Wymagania wstępne
Osiągnięcie efektów wynikających z realizacji przedmiotów
Rachunkowość zarządcza

Efekty i cele

Cele kształcenia dla przedmiotu

Kod	Opis
C1	Zdobycie wiedzy z zakresu controllingu, w tym z zakresu celów, funkcji, zadań, organizacji i instrumentów controllingu oraz sposobów prowadzenia badań naukowych dotyczących stosowania controllingu w praktyce gospodarczej.
C2	Pozyskanie umiejętności wspomagania kadry kierowniczej w procesach decyzyjnych z wykorzystaniem instrumentów właściwych dla controllingu.
C3	Pozyskanie wiedzy i umiejętności realizacji zadań controllingu w środowisku arkusza kalkulacyjnego MS Excel.

Efekty kształcenia dla przedmiotu

Wiedza

Symbol	Opis	Efekty kierunkowe	Cele
W1	Rozumie istotę controllingowej koncepcji zarządzania podmiotem gospodarczym, w tym cele, funkcje i zadania stawiane przed controllingiem.	K_W02, K_W03	C1
W2	Zna rozwiązania organizacyjne controllingu oraz koncepcję ośrodków odpowiedzialności.	K_W02	C1

W3	Zna metody i narzędzia stosowane w controllingu, w tym metody budżetowania, rachunku kosztów, raportowania zarządczego.	K_W03, K_W04	C1
W4	Zna narzędzia i funkcje arkusza kalkulacyjnego wykorzystywane w controllingu.	K_W02, K_W03	C3

Umiejętności

Symbol	Opis	Efekty kierunkowe	Cele
U1	Posiada umiejętność dopasowania systemu informacyjny przedsiębiorstwa do potrzeb controllingu, w tym system rachunkowości finansowej i rachunku kosztów.	K_U07, K_U13	C2
U2	Potrafi stosować metody i narzędzia budżetowania przychodów i kosztów oraz raportowania zarządczego w realizacji zadań controllingu.	K_U03, K_U07, K_U08	C2
U3	Potrafi stosować funkcje i narzędzia arkusza kalkulacyjnego w realizacji zadań controllingu.	K_U03	C3

Kompetencje społeczne

Symbol	Opis	Efekty kierunkowe	Cele
K1	Potrafi propagować wiedzę z zakresu koncepcji controllingu oraz poszerzać świadomość ekonomiczną pracowników przedsiębiorstwa, w szczególności kierownictwa różnych szczebli zarządzania.	K_K07, K_K08	C1, C2

Kryteria ocen

Efekty kształcenia	Na ocenę 2	Na ocenę 3 / 3,5	Na ocenę 4 / 4,5	Na ocenę 5
Wiedza				
W1	Nie rozumie istoty i znaczenia controllingu jako koncepcji wspomagającej zarządzanie podmiotem gospodarczym.	Rozumie na poziomie podstawowym jaka jest rola, cele oraz funkcje controllingu jako koncepcji wspomagającej zarządzanie podmiotem gospodarczym.	Rozumie istotę controllingowej koncepcji zarządzania podmiotem gospodarczym, w tym cele, funkcje i zadania stawiane przed controllingiem oraz uwarunkowania jego wdrażania i stosowania.	Rozumie istotę controllingowej koncepcji zarządzania podmiotem gospodarczym, w tym cele, funkcje i zadania stawiane przed controllingiem oraz uwarunkowania jego wdrażania i stosowania.
W2	Nie zna rozwiązań organizacyjnych controllingu.	Potrafi wymienić i krótko opisać podstawowe formy organizacji controllingu w tym formy instytucjonalne i nieinstytucjonalne oraz założenia koncepcji ośrodków odpowiedzialności.	Potrafi wymienić i szczegółowo scharakteryzować podstawowe formy organizacji controllingu w tym formy instytucjonalne i nieinstytucjonalne oraz założenia koncepcji oraz rodzaje ośrodków odpowiedzialności.	Potrafi wymienić i scharakteryzować podstawowe formy organizacji controllingu w tym formy instytucjonalne i nieinstytucjonalne oraz założenia koncepcji oraz rodzaje ośrodków odpowiedzialności, a także potrafi wskazać właściwe rozwiązanie w zależności od specyfiki podmiotu gospodarczego.
W3	Nie zna metod i narzędzi controllingu.	Potrafi wymienić i krótko opisać podstawowe metody i narzędzia controllingu, w tym metody budżetowania, rachunku kosztów, raportowania zarządczego.	Potrafi wymienić i szczegółowo scharakteryzować podstawowe metody i narzędzia controllingu, w tym metody budżetowania, rachunku kosztów, raportowania zarządczego.	Potrafi wymienić i szczegółowo scharakteryzować podstawowe metody i narzędzia controllingu, w tym metody budżetowania, rachunku kosztów, raportowania zarządczego oraz potrafi wskazać właściwe instrumenty controllingu w zależności od specyfiki podmiotu gospodarczego.
W4	Nie zna narzędzi i funkcji arkusza kalkulacyjnego, które są wykorzystywane w controllingu.	Zna proste funkcje arkuszowe wykorzystywane w controllingu.	Zna różne funkcje arkuszowe oraz narzędzia analizy i prezentacji danych wykorzystywane w controllingu, w tym tabelę przestawną oraz narzędzie konsolidacji.	Zna różne funkcje arkuszowe, narzędzia importu danych oraz narzędzia analizy i prezentacji danych wykorzystywane w controllingu, w tym tabelę przestawną oraz narzędzie konsolidacji.

Umiejętności				
U1	Nie potrafi zidentyfikować, określić działania oraz dostosować elementów systemu informacyjnego, w tym systemu rachunkowości finansowej i rachunku kosztów do potrzeb informacyjnych controllingu.	Potrafi zidentyfikować elementy systemu informacyjnego przedsiębiorstwa, w tym systemu rachunkowości finansowej i rachunku kosztów, które są istotne z punktu widzenia potrzeb informacyjnych controllingu.	Potrafi zidentyfikować oraz określić sposób działania poszczególnych elementów systemu informacyjnego, w tym systemu rachunkowości finansowej i rachunku kosztów, które są istotne z punktu widzenia potrzeb informacyjnych controllingu.	Potrafi zidentyfikować, określić sposób działania oraz dostosować poszczególne elementy systemu informacyjnego, w tym systemu rachunkowości finansowej i rachunku kosztów do potrzeb informacyjnych controllingu.
U2	Nie potrafi stosować metod i narzędzi rachunkowości zarządczej w realizacji celów controllingu.	Potrafi przygotować prosty budżet kosztów, raport wykonania budżetu oraz raport zarządczy. Potrafi wykonać te czynności w arkuszu kalkulacyjnym.	Potrafi przygotować budżety częściowe dla różnych rodzajowo ośrodków odpowiedzialności oraz dokonać ich konsolidacji do poziomu budżetu głównego. Potrafi ustalić poziomy oraz istotność odchyłań wartości rzeczywistych od budżetu. Potrafi przygotować szablony raportu zarządczego.	Potrafi stosować na poziomie zaawansowanym metody i narzędzia rachunkowości zarządczej w realizacji celów controllingu.
U3	Nie potrafi stosować żadnych funkcji i narzędzi arkusza kalkulacyjnego w realizacji zadań controllingu.	Potrafi stworzyć prostą formułę z wykorzystaniem funkcji arkuszowych w realizacji zadań controllingu.	Potrafi tworzyć formuły z wykorzystaniem funkcji arkuszowych oraz wykorzystać narzędzia tabeli przestawnej i konsolidacji w realizacji zadań controllingu.	Potrafi tworzyć złożone formuły z wykorzystaniem funkcji arkuszowych, importować z zewnętrznych źródeł danych oraz wykorzystywać narzędzia tabeli przestawnej i konsolidacji w realizacji zadań controllingu.
Kompetencje społeczne				
K1	Nie potrafi propagować wiedzy z zakresu koncepcji controllingu. Nie potrafi szerzyć świadomości ekonomicznej wśród pracowników przedsiębiorstwa.	Potrafi tworzyć prosty przekaz dotyczący koncepcji controllingu i warunków jego stosowania w przedsiębiorstwie.	Potrafi w jasny sposób przekazywać wiedzę z zakresu koncepcji controllingu oraz jej założeń, a także warunków jej stosowania w przedsiębiorstwie.	Potrafi w jasny i przekonujący sposób przekazywać wiedzę z zakresu koncepcji controllingu oraz jej założeń, argumentować potrzebę wdrożenia controllingu oraz omawiać warunki stosowania controllingu w przedsiębiorstwie.

Tematy zajęć

	Temat	Studia stacjonarne					Studia niestacjonarne					Cele	Efekty
		W	C	L	S	I	W	C	L	S	I		
1.	Podstawy koncepcji controllingu w przedsiębiorstwie. Istota, cele, funkcje, rodzaje procesów controllingu oraz badań prowadzonych w zakresie koncepcji controllingu.	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	C1;C2	K1;W1
2.	Organizacyjne aspekty controllingu w przedsiębiorstwie	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	C1;C2	K1;W2
3.	Tworzenie budżetów operacyjnych w środowisku ośrodków odpowiedzialności	3	0	4	0	0	1	0	2	0	0	C1;C2;C3	K1;U2;U3;W3;W4
4.	Kontrola i analiza wykonania budżetów	2	0	4	0	0	1	0	2	0	0	C1;C2;C3	K1;U2;U3;W3;W4
5.	System informacyjny controllingu	2	0	2	0	0	1	0	1	0	0	C1;C2	K1;U1;W3
6.	Narzędzia strategiczne sterowania wynikiem	1	0	2	0	0	1	0	1	0	0	C1;C2	K1;U1;W3
7.	Raportowanie zarządcze	3	0	3	0	0	1	0	2	0	0	C1;C2;C3	K1;U2;U3;W3;W4

	W	C	L	S	I	W	C	L	S	I
Suma	15	0	15	0	0	7	0	8	0	0

Łącznie godzin	30	15
----------------	----	----

Tematy - praca własna

	Temat	Stac.	Niestac.	Cele kształcenia	Efekty kształcenia
1.	Analiza przykładowego przedsiębiorstwa pod kątem wdrożenia controllingu (metoda case-study).	2	5	C1;C2	W1, W2, K1
2.	Opracowanie metodyki tworzenia i analizy wykonania budżetów dla przykładowego przedsiębiorstwa produkcyjnego.	2	5	C1;C2	W3, U2, K1
3.	Opracowanie modelu rachunku kosztów na potrzeby budżetowania i kontroli działalności gospodarczej dla przykładowego przedsiębiorstwa produkcyjnego.	3	5	C1;C2	W3, U1, U2, K1
4.	Opracowanie szablonów arkuszy budżetowych dla przykładowego przedsiębiorstwa produkcyjnego.	3	5	C1;C2;C3	W3, W4, U2, U3
5.	Opracowanie szablonów raportów zarządczych na potrzeby monitorowania przychodów i kosztów dla przykładowego przedsiębiorstwa produkcyjnego.	2	5	C1;C2;C3	W3, W4, U1, U2, U3
6.	Instrukcja controllingu dla przykładowego przedsiębiorstwa produkcyjnego.	2	4	C1;C2	W2, U1, K1
	Suma:	14	29		

Macierz kontrolna

Symbol	Tematy zajęć	Praca własna	Tematy zajęć	Praca własna	C1	C2	C3	C4	C5
W1					1	0	0	0	0
W2					1	0	0	0	0
W3					1	0	0	0	0
W4					0	0	1	0	0
U1					0	1	0	0	0
U2					0	1	0	0	0
U3					0	0	1	0	0
K1					1	1	0	0	0

Weryfikacja efektów kształcenia

Symbol	Opis	Egzamin	Praca kontrolna	Projekty	Aktywność na zajęciach	Praca własna
W1	Rozumie istotę controllingowej koncepcji zarządzania podmiotem gospodarczym, w tym cele, funkcje i zadania stawiane przed controllingiem.	-	+	+	-	+
W2	Zna rozwiązania organizacyjne controllingu oraz koncepcję ośrodków odpowiedzialności.	-	+	+	-	+
W3	Zna metody i narzędzia stosowane w controllingu, w tym metody budżetowania, rachunku kosztów, raportowania zarządczego.	-	+	+	-	+
W4	Zna narzędzia i funkcje arkusza kalkulacyjnego wykorzystywane w controllingu.	-	-	+	-	+
Symbol	Opis	Egzamin	Praca kontrolna	Projekty	Aktywność na zajęciach	Praca własna
U1	Posiada umiejętność dopasowania systemu informacyjny przedsiębiorstwa do potrzeb controllingu, w tym system rachunkowości finansowej i rachunku kosztów.	-	-	+	+	+
U2	Potrafi stosować metody i narzędzia budżetowania przychodów i kosztów oraz raportowania zarządczego w realizacji zadań controllingu.	-	-	+	+	+

U3	Potrafi stosować funkcje i narzędzia arkusza kalkulacyjnego w realizacji zadań controllingu.	-	-	+	+	+		
Symbol	Opis	Egzamin	Praca kontrolna	Projekty	Aktywność na zajęciach	Praca własna		
K1	Potrafi propagować wiedzę z zakresu koncepcji controllingu oraz poszerzać świadomość ekonomiczną pracowników przedsiębiorstwa, w szczególności kierownictwa różnych szczebli zarządzania.	-	-	+	+	+		
Waga w ogólnej weryfikacji efektów kształcenia w %		Łącznie:	100%	0%	30%	40%	10%	20%

Obciążenie studenta

Formy aktywności studenta	Stacjonarne	Niestacjonarne
Godziny zajęć dydaktycznych zgodnie z planem studiów	30	15
Praca własna studenta	14	29
Zapoznanie się z literaturą przedmiotu i materiałami dydaktycznymi dostarczonymi przez prowadzącego zajęcia	2	2
Przygotowanie do laboratoriów	2	2
Przygotowanie do prac kontrolnych	2	2
Suma:	50	50

	Stacjonarne		Niestacjonarne	
	min	max	min	max
Sugerowana liczba punktów ECTS dla przedmiotu (min-max)	1	2	1	2
Liczba punktów ECTS zgodnie z planem studiów	2		2	

Literatura podstawowa

Tytuł	Autorzy (nazwisko, inicjał imienia)	Wydawnictwo	Miejsce wydania	Rok wydania
Controlling – prezentacja i analiza przypadków	pod red. Mońka J.	Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej	Wrocław	2001
Centra kosztów i centra zysku w przedsiębiorstwie	Nowosielski S.	Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej	Wrocław	2001
Budżetowanie w przedsiębiorstwie. Organizacja procedury zastosowanie	Nowak E., Nita B.	Oficyna Ekonomiczna Wolters Kluwer	Wrocław	2010
Rachunek kosztów postulowanych w controllingu przedsiębiorstwa	Sołtys D.	Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej	Wrocław	2005

Literatura uzupełniająca

Tytuł	Autorzy (nazwisko, inicjał imienia)	Wydawnictwo	Miejsce wydania	Rok wydania
Controlling operacyjny w przedsiębiorstwie	Sierpińska M., Niedbała B.	Wydawnictwo Naukowe PWN	Warszawa	2011
Controlling dla menedżerów	Edward Nowak (red.)	CeDeWu	Warszawa	2013
Controlling	Jacek Goliszewski	Oficyna Wolters Kluwer business	Warszawa	2015

Prowadzący

Tytuł naukowy	Imię	Nazwisko	Forma zajęć	Telefon	Email	Strona WWW	Budynek i pok	Jednostka organizacyjna
dr inż.	Paweł	Rumniak	L		pawel.rumniak@ue.wroc.pl		H411	Katedra Rachunkowości i Controllingu Przedsiębiorstw
dr	Krzysztof	Nowosielski	L		krzysztof.nowosielski@ue.wroc.pl	krzysztof.nowosielski.ue.wroc.pl	H411	Katedra Rachunkowości i Controllingu Przedsiębiorstw
prof. dr hab. inż.	Stanisław	Nowosielski	W		stanislaw.nowosielski@ue.wroc.pl		D107	Katedra Zarządzania Procesami Gospodarczymi